

ชุดโครงการวิจัย

120. วิจัยและพัฒนาพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นอาหารและเครื่องเทศ

โครงการวิจัย

165. วิจัยและพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตปญจขันธ์

กิจกรรม

1. วิจัยและพัฒนาการผลิตพันธุ์ปญจขันธ์

ชื่อการทดลอง

การสำรวจและรวบรวมพันธุ์ปญจขันธ์พันธุ์พื้นเมืองหรือพันธุ์ป่าในสภาพธรรมชาติ
Survey and Collection Jiaogulan Local Varieties in Nature

คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง

นางศศิธร วรปิติรังสี^{1/}

ผู้ร่วมงาน

นายวีระ วรปิติรังสี ^{2/}	นางสาวอรุณี ใจเถิง ^{1/}
นายสนอง จรินทร์ ^{1/}	นางสาวทัศนีย์ ดวงแยม ^{1/}
นางสาวบุญปิยะธิดา คล่องแคล่ว ^{3/}	นางสาวประนอม ใจอ้าย ^{4/}
นางสาวจิตอาภา จิจุบาล ^{5/}	นางสาวศรีสุดา โท้ทอง ^{6/}
นางลัดดาวัลย์ อินทร์สังข์ ^{6/}	

บทคัดย่อ

การทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและรวบรวมพันธุ์ปญจขันธ์พันธุ์พื้นเมืองที่มีในธรรมชาติในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการตั้งแต่ตุลาคม 2558 ถึง กันยายน 2560 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรที่สูงเชียงราย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแพร่ และศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ ผลการทดลองพบพันธุ์ปญจขันธ์พันธุ์พื้นเมืองรวมทั้งสิ้น 17 พันธุ์กระจายอยู่ในแหล่งต่างๆ จำนวน 5 แหล่งในจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ พิชณุโลก และเพชรบูรณ์ โดยพบในจังหวัดเชียงรายมากที่สุดจำนวน 13 พันธุ์ แพร่ 1 พันธุ์ พิชณุโลก 1 พันธุ์ เพชรบูรณ์ 1 พันธุ์ และพะเยา 1 พันธุ์ เมื่อนำมาขยายพันธุ์พบว่า พันธุ์ที่มีอัตราการรอดตายของต้นกล้าสูงกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ มี 15 พันธุ์ คือพันธุ์จากจังหวัดเชียงราย 13 พันธุ์ แพร่ 1 พันธุ์ และเพชรบูรณ์ 1 พันธุ์ แหล่งที่พบพันธุ์ปญจขันธ์พันธุ์พื้นเมืองในจังหวัดเชียงรายคือ บ้านดอยช้าง ต.วาวี อ.แม่สรวย บ้านปากกล้วย อ.แม่ฟ้าหลวง บ้านห้วยหยวกป่าโซ ต.แม่สลอง อ.แม่ฟ้าหลวง บ้านม่วงยาย อ.เวียงแก่น และอ.เชียงของ ส่วนที่จังหวัดแพร่พบที่อ.เมือง และจังหวัดเพชรบูรณ์พบที่บ้านภูทับเบิก อ.หล่มเก่า จัดแบ่งกลุ่มพันธุ์ปญจขันธ์ที่รวบรวมได้จำนวน 3 กลุ่มคือกลุ่มที่มีขนาดใหญ่จำนวน 3 พันธุ์ ได้แก่พันธุ์พื้นเมืองดอยตุง แพร่ และวาวี 4 กลุ่มที่มีขนาดใบปานกลาง จำนวน 4 พันธุ์ ได้แก่พันธุ์แม่สลอง 2 วาวี 6

รหัสการทดลอง 01-50-59-02-01-00-02-59

^{1/} ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย^{2/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่^{3/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรที่สูงเชียงราย อ.แม่สรวย จ.เชียงราย^{4/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแพร่ อ.เมือง จ.แพร่^{5/} ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์^{6/} สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ

แม่สลอง 1 และสิบสองปันนา และกลุ่มที่มีขนาดใบเล็ก จำนวน 8 พันธุ์ ได้แก่พันธุ์พื้นเมืองวาวี 1, 2, 3, 5, เวียงแก่น 1, 2, ทับเบิกและพื้นเมืองสันกำแพง